

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2011-1-77 (Önaraştırma)
Karar Sayısı : 11-28/559-172
Karar Tarihi : 04.05.2011

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

Başkan : Prof. Dr. Nurettin KALDIRIMCI
Üyeler : Doç. Dr. Mustafa ATEŞ, İsmail Hakkı KARAKELLE,
Doç. Dr. Cevdet İlhan GÜNAY, Murat ÇETİNKAYA,
Reşit GÜRPINAR

B. RAPORTÖRLER: İsmail Atalay YOLCU, Tuğçe KOYUNCU, Selen Yersu ŞAHİN

C. ŞİKAYET EDEN : - Marpa Akaryakıt Ltd. Şti.
Temsilcisi: Av. Ayşe TUNÇ ÇETİNEL
Silifke Cad. Yoğurt Pazarı Gürhan İşhanı Kat:4/31 Mersin
- Kardem Petrol ve Petrol Ürünleri Taşımacılık Sanayi ve
Ticaret Ltd. Şti.
Temsilcisi: Av. Zafer AKGÜN
Ulus Mah. No:10/B Koyundere Menemen/İzmir

D. HAKKINDA ÖNARAŞTIRMA

YAPILANLAR : - Shell&Turcas Petrol A.Ş.
Karamancılar İş Merkezi Gülbahar Mah. Salih Tozan Sok. No:18
B Blok Esentepe-Şişli/İstanbul
- Shell Gaz Tic. San. A.Ş.
Karamancılar İş Merkezi Gülbahar Mah. Salih Tozan Sok. No:18
B Blok Esentepe-Şişli/İstanbul

E. DOSYA KONUSU: **Shell&Turcas Petrol A.Ş. ve Shell Gaz Tic. San. A.Ş. tarafından yapılan dikey anlaşmalar ve çeşitli uygulamalar yoluyla 4054 sayılı Kanun'un ve 2002/2 sayılı Tebliğ'in ihlal edildiği iddiası.**

F. DOSYA EVRELERİ: Kurum kayıtlarına intikal eden ve aşağıda yer verilen şikayetler ile ilgili olarak hazırlanan 7.3.2011 tarih ve 2010-1-360/İİ-11-139-İAY sayılı İlk İnceleme Raporu, Rekabet Kurulunun 17.3.2011 tarihli toplantısında görüşülmüş ve 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun çerçevesinde bir soruşturma açılmasına gerek olup olmadığının belirlenmesi amacıyla, Kanun'un 40/1. maddesi uyarınca ilgili şirket hakkında önaraştırma yapılmasına karar verilmiştir. Bunun üzerine, 4054 sayılı Kanun ve 2002/2 sayılı Dikey Anlaşmalara İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği'nin ilgili hükümleri uyarınca yapılan inceleme sonucunda düzenlenen 26.04.2011 tarih ve 2011-1-77/ÖA-11-139.İAY sayılı Önaraştırma Raporu 29.04.2011 tarih ve REK.0.05.00.00-110/103 sayılı Başkanlık önergesi ile 11-28 sayılı Kurul toplantısında görüşülerek karara bağlanmıştır.

G. İDDİALARIN ÖZETİ: Yapılan başvuruda özetle; Shell&Turcas Petrol A.Ş. (Shell&Turcas) ve Shell Gaz Tic. San. A.Ş. (Shell Gaz) ile şikayetçiler arasındaki dikey anlaşmalar ve çeşitli uygulamaların 4054 sayılı Kanun ile 2002/2 sayılı Tebliğ'e aykırı olduğu iddia edilmektedir.

H. RAPORTÖRLERİN GÖRÜŞÜ: İlgili raporda;

– Marpa tarafından yapılan başvuru bakımından, şikayetçiye intifa hakkının tapudan terkin edilmesine olanak sağlayacak şekilde vekaletname gönderildiği, akaryakıt ve otogaz bayilik sözleşmelerinin sonlandırılmış olduğu tespit edildiğinden, bu konuda 4054 sayılı Kanun kapsamında herhangi bir işlem yapılmasına gerek olmadığı,

11-28/559-172

- 50 – Kardem tarafından yapılan başvuru bakımından, şikayetçiye kira şerhinin tapudan terkin edilmesine olanak sağlayacak şekilde vekaletname gönderildiği, akaryakıt ve otogaz bayilik sözleşmelerinin sonlandırılmış olduğu tespit edilmekle birlikte teminat mektuplarının iadesi konusunun 2002/2 sayılı Tebliğ ile düzenlenen rekabet yasağı süresi ile bağlantısının bulunmadığı değerlendirilerek şikayete ilişkin olarak 4054 sayılı Kanun kapsamında herhangi bir işlem yapılmasına gerek olmadığı;

görüşü ifade edilmiştir.

I. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

I.1. İddiaların Özeti, Tespit ve Değerlendirmeler

I.1.1. Marpa Akaryakıt Ltd. Şti. (Marpa)

- 60 Dosyadaki bilgilere göre Marpa vekili tarafından gönderilen ve Kurum kayıtlarına 03.02.2011 tarih ve 944 sayı ile giren şikayet dilekçesinde, Shell&Turcas ile Marpa arasındaki intifa sözleşmesinin 18.9.2010 tarihinde sonlandırılması gerektiği, 12.11.2010 tarihinde Shell&Turcas ve Shell Gaz'a işletme sözleşmesinin feshi ile ilgili ihbarname gönderildiği, Shell&Turcas ve Shell Gaz'ın 15.11.2010 tarihinde mal vermeyi durdurduğu ve 19.01.2011 tarihinde kurumsal sökümlerin yapıldığı, ancak intifa hakkının terkin edilmediği ifade edilmiştir.

- 70 Konuya ilişkin Shell&Turcas'tan 14.04.2011 tarihinde edinilen bilgilerde, Marpa'nın söz konusu akaryakıt istasyonunun hem maliki hem işleticisi olduğu, Marpa ile akdedilen dikey anlaşmanın süresinin 2003 yılında başladığı ve 18.09.2010 tarihinde sona erdiği; 18.09.2010 tarihi sonrası dönem için görüşme yapabilmek amacıyla taraflar arasında üç ay süreli geçici zeyilname ve bayilik sözleşmesi imzalandığı; Shell&Turcas lehine tesis edilen intifa hakkının 14.01.2003 tarihinden 14.01.2018 tarihine kadar geçerli olacak şekilde tapuya şerh edildiği; tarafların anlaşamaması üzerine, intifanın terkinini için Marpa'ya vekaletname gönderildiği belirtilmekte ve anılan vekaletnamenin bir örneğine yer verilmektedir.

- 80 Shell&Turcas'ın cevabi yazısı ekinde sunulan vekaletname incelendiğinde, İçel İli, Erdemli İlçesi, Alata Mahallesi, 259 Ada, 11 Parsel'de kayıtlı bulunan taşınmaz üzerinde, Shell&Turcas'ın kanuni selefi Turcas Pet. A.Ş. (Turcas) lehine 14.01.2003 tarih ve 203 yevmiye numarası ile tesis edilen intifa hakkına dayalı olarak Shell&Turcas ile Turcas arasında münakit ve tapuya şerhli kira sözleşmesini feshetmeye ve bu sözleşmeyle ilgili 20.09.2006 tarih ve 9639 yevmiye numaralı kira şerhini tapudan terkin etmeye Ayşe ÇETİNEL yetkili kılınmıştır. Dolayısıyla, söz konusu vekaletname ile taşınmaz üzerindeki intifa hakkının şikayetçilerce terkininin sağlanabileceği değerlendirilmektedir.

- Öye tandan Shell Gaz'dan 19.04.2011 tarihinde edinilen bilgilerde ise, Shell Gaz ile Marpa arasında 14.05.2008 tarihinde otogaz bayilik sözleşmesi akdedildiği; bu sözleşmenin, Shell&Turcas ile akdedilen sözleşmelerle birlikte sona erdirildiği belirtilmektedir. Yazıda ayrıca, söz konusu istasyonun bulunduğu taşınmaz üzerinde Shell Gaz lehine tesis edilmiş olan kira hakkı, intifa hakkı gibi herhangi bir tapusal hakkın mevcut olmadığı ifade edilmektedir.

- 90 Bu çerçevede, Shell&Turcas ile Shell Gaz hakkındaki şikayete ilişkin olarak 4054 sayılı Kanun çerçevesinde herhangi bir işlem yapılmasına gerek görülmemiştir.

I.1.2. Kardem Petrol ve Petrol Ürünleri Taşımacılık San. ve Tic. Ltd. Şti. (Kardem)

Kardem vekili tarafından gönderilen ve Kurum kayıtlarına 30.12.2010 tarih ve 9757 sayı ile giren şikayet dilekçesinde;

- 100 - Shell&Turcas ve Shell Gaz ile 29.11.2004 tarihinde 5 yıl süreli bir işletme sözleşmesi imzalandığı ve bu sözleşmenin 29.11.2009 tarihinde sona erdiği,
- Ancak, Shell&Turcas'a ve Shell Gaz'a herhangi bir borcu bulunmayan Kardem'in, bayilik ilişkisi sebebiyle teminat olarak bu şirketlere verdiği teminat mektuplarının, Kardem'in sözlü taleplerine ve gönderdiği ihtarnameye rağmen iade edilmediği,
- 2002/2 sayılı Tebliğ'in Açıklanmasına İlişkin Kılavuz'un 37. paragrafına göre; alıcının beş yıllık süre sonunda rekabet etmeme yükümlülüğünden kurtulmasını engelleyen herhangi bir fiili durumun olmaması gerektiği,
- Kardem'in ortaklarının maliki olduğu istasyon üzerinde bayilik ilişkisi nedeniyle söz konusu şirketler lehine verilmiş bulunan kira şerhinin de halen kaldırılmadığı

İddia edilerek gerekli işlemlerin yapılması talep edilmiştir.

110 Konuya ilişkin Shell&Turcas'tan 14.04.2011 tarihinde edinilen bilgilerde, Kardem ile akdedilen bayilik sözleşmesinin başlangıç tarihinin 29.11.2004 olduğu ve 18.9.2010 tarihinde sona erdiği, yine Shell&Turcas lehine tesis edilen tapuya konu hakkın 20.08.2004 tarihinde başladığı ve 20.08.2014 tarihine kadar geçerli olmak üzere tapuya şerh edildiği ancak bayilik sözleşmesinin süresinin sona erdiği ve taraflar arasında yeni bir dönem için anlaşma sağlanamadığından Shell&Turcas lehine verilmiş bulunan kira şerhinin fek edilebilmesi için vekalet bilgilerini almak üzere Kardem'e ihtarname gönderildiği ve kira şerhinin fek edildiği belirtilmektedir. Söz konusu yazı ekinde, Kardem'e gönderilen ihtarnamenin bir kopyasına da yer verilmektedir.

120 Öye tandan Shell Gaz'dan 19.04.2011 tarihinde edinilen bilgilerde ise, Shell Gaz ile Kardem arasında 29.11.2004 tarihinde otogaz bayilik sözleşmesi akdedildiği; bu sözleşmenin, Shell&Turcas ile akdedilen sözleşmelerle birlikte sona erdirildiği belirtilmektedir. Yazıda ayrıca, söz konusu istasyonun bulunduğu taşınmaz üzerinde Shell Gaz lehine tesis edilmiş olan kira hakkı, intifa hakkı gibi herhangi bir tapuya konu hakkın mevcut olmadığı ifade edilmektedir. Bu çerçevede taraflar arasındaki dikey ilişkinin sonlandırılmış olduğu görülmektedir.

130 Teminat mektuplarının iade edilmediği yönündeki şikayete ilişkin olarak ise teminat mektupları bayilik sözleşmelerinin, dolayısıyla rekabet etmeme yükümlülüğünün süresine etki eden bir unsur olarak kabul edilemeyeceği, Rekabet Kurulu'nun teminat mektuplarının iadesine karar verme yetkisinin bulunmadığı ve bu hususun hukuk mahkemelerinin görev alanı içinde olduğu değerlendirilmektedir.

Yukarıda açıklanan nedenlerle, Shell&Turcas ile Shell Gaz hakkındaki şikayete ilişkin olarak 4054 sayılı Kanun çerçevesinde herhangi bir işlem yapılmasına gerek olmadığı değerlendirilmektedir.

J. SONUÇ

Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre;

1- Marpa Akaryakıt Ltd. Şti. tarafından yapılan başvuru bakımından, intifa hakkının tapudan terkin edilmesine olanak sağlayacak şekilde vekaletname gönderildiği ve akaryakıt ve otogaz bayilik sözleşmelerinin sonlandırılmış olduğu tespit edildiğinden,

150 2- Kardem Petrol ve Petrol Ürünleri Taşımacılık San. ve Tic. Ltd. Şti. tarafından yapılan başvuru bakımından, kira şerhinin tapudan terkin edilmesine olanak sağlayacak şekilde vekaletname gönderildiği, akaryakıt ve otogaz bayilik sözleşmelerinin sonlandırılmış olduğu tespit edildiğinden ve teminat mektuplarının iadesi konusunun 2002/2 sayılı Tebliğ ile düzenlenen rekabet yasağı süresi ile bağlantısı bulunmadığından

4054 sayılı Kanun kapsamında herhangi bir işlem yapılmasına gerek olmadığına OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.